

SLOVENSKI LIST

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, Interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 2549

Razmere v boljševiški Ukrajini

Kmetje strašno sovražijo boljševike - O notranjem prevratu ni govora
Ljudstvo upa na prihod bele armade

Lvov, 17. aprila.

Ukrajinski list »Svoboda«, ki izhaja v Lvovu, ima zelo dobre pismene in osebne stike z ukrajinskimi izobraženci v sovjetski Ukrajini. Zanimive podatke prinaša zlasti zadnje dni, ko poročajo nekateri begunci iz boljševiškega raja.

Gospodarski položaj kmetov je zelo težak. Nekdanji bogataši žive sedaj slabše kakor be-raci. Tisti pa, ki so živeli v bedi poprej, žive v pomanjkanju tudi sedaj, samo da je sedanja beda mnogo hujša. Živine je zelo malo. Zemlje je bilo ob začetku revolucije mnogo. Po razdelitvi veleposestev je niso mogli nekateri kmetje niti dobro obdelati, ker so je imeli preveč. Toda boljševiki so začeli snovati komunistična gospodarstva. Zemljo za nje so odvzeli kmetom. Vseposod so nastala državna, kolektivna in trustova veleposestva, kmetje pa imajo mnogo manj zemlje kakor pred revolucijo. Odvzemanje zemlje kmetom je vzbudilo veliko nezadovoljnost ljudstva z vlado. Na vaseh se vedno čuje: »Prej smo imeli nad seboj za go-spodarja veleposestnika, sedaj pa imamo mno-go hujše druge gospodarje.«

To sovražstvo do boljševikov je zelo močno in se je polastilo vsega ljudstva. Tem hujše je zaradi tega, ker so sedaj vsi enaki, namreč v siromaštvu. Kakor nekdanji siromaki tako so tudi nekdanji imovitejši kmetje sedaj beraci. Boljši se godi le skupini 10 do 15 oseb temne preteklosti, ki tvori v vsaki vasi komunistično

celico in s terorizmom obvladuje vso vas. Večkrat izbruhne proti njej ljudska nevolja; ne-redko jo vaščani celo pomore. V takih slučajih prihrume nato v vas vojaški oddelki GPU, ki kaznujejo brez izjeme vse vaščane in včasih zažgo in popolnoma uničijo celo vas.

Kmetje strastno sovražijo boljševike, ali njihove vlade ne morejo vreči. Ljudstvo more podpirati samo zunanje sile, kakor za časa državljanske vojne, ne more pa izvršiti notranjega prevrata. O obnem uporu ne more biti govora, ker je ljudstvo brez orožja, vasi pre-daleč narazen in ker boljševiška tajna policija funkcionira najboljši na svetu. Osvoboditve izpod boljševiškega jarma ne pričakuje nihče od notranje revolucije, ampak od zunanje po-moči. Ljudstvo veruje v prihod bele armade, ki bi jo podprle tuje države. Vsako pomoč bi sprejeli z veliko radostjo, razum poljske in ro-manske. Vendar pa govorijo: »Končno je vve-eno, kdo nam nudi pomoč, magari sam satan, samo da se rešimo boljševiškega jarma.« Zelo mnogo računajo s pomočjo papeža Pija XI. Boljševiška propaganda proti papežu ga je na-pravila zelo priljubljenega med ljudstvom. Kmetje smatrajo papeža za najnevarnejšega sovražnika boljševikov, katere bo končno pre-negal.

Po Jefremovem procesu radi Zveze osvo-boditve Ukrajincev je ukrajinizacija zastala. Šele in nižji uradi so sicer ukrajinski, ali vsi

mesni in višji uradi so zključno v rokah ruskih boljševikov. Ukrajinci vedno bolj mrze Ruse in žide, ker tvorijo oni ogromno večino boljševiških komisarjev, ki rekvirirajo žito za Moskvo.

Politično razpoloženje je popolnoma re-akcionarno, čisto celo monarhistično. Starejše pokolenje in mladina si želita celo carja, a sa-mo srednji letniki so za demokracijo. V Ukra-jini je danes takšno razpoloženje, da bi radi sprejeli vsakogar, če le prežene boljševike.

Tako stanje v boljševiški Ukrajini upliva v zadnjem času vedno bolj na politične vodi-telje ukrajinske narodne manjšine pod Polj-sko. Ukrajinska manjšina na Poljskem je bila prepričana, da bo ukrajinski kmet v boljševiški Ukrajini vrgel boljševike in da bo potem na-stala demokratična Ukrajina. Za ceno nadaljnje borbe z boljševiki bi po mnenju voditeljev ukrajinske manjšine pod Poljsko zapadni svet izpolnil njihovo zahtevo, da se vzhodno ozemlje sedanje Poljske, ki je naseljeno z Ukrajinci, odtrga od Poljske in združi z Veliko Ukrajino. Zato ukrajinska narodna manjšina ni prizna-vala Poljske in se je proti njej borila z vsemi silami. Sedaj pa je uvidela, da se more ukra-jinski Piemont razviti samo na ozemlju Ukra-jincev pod Poljsko. Zato je upati, da bo počasi prišlo do modusa vivendi med Poljsko in Ukra-jinci.

Najstarejši človek sveta. Iz New Yorka je prišel v London najstarejši človek sveta, Turek Zaro aga, o katerem trdijo, da je star 157 let. V New Yorku se je hudo ponesrečil, pa je kljub svoji visoki sta-rosti okrevaj. Iz Londona se bo peljal v Nemčijo, ker hoče še za časa temeljito spoznati svet. Zaro aga pravi, da je dosegel tako visoko starost, ker ni nikdar okusil alkoholne pijače.

Aretacija francoskih častnikov v Prusiji

Königsberg, 19. aprila. s. Kakor se uradno poroča, so bili večeraj dopoldne v königsberški vojašnici Rottenstein aretirani francoski konzul v Königsbergu in trije francoski častniki, med njimi 1 član francoskega poslanstva v Berlinu, ko so na dvorišču vojašnice fotografirali vo-jajsko vežbo. Ko so ugotovili osebne podatke, so jih izpustili, fotografске aparate pa zaplenili, ter bodo slike pregledali. Uradno se še pristavlja, da so francoski častniki poprej pri nemških ura-dih prijavili potovanje v Königsberg, kamor so nameravali iti, da si ogledajo bojišče pri Tan-nenbergu. V spremstvu francoskega konzula v Königsbergu pa so šli v vojašnico, da bi tam fo-tografirali vojaške vežbe. Pristojne nemške oblasti smatrajo tako postopanje tujih častnikov na trdnjavskem svetu za nekorrektno. Zunanje ministrstvo je zato poslalo predstavko francos-tem uposlanstvu.

Železnica Šlezija—Bal-tiško morje

Varšava, 19. aprila. AA. Pat poroča, da je poljska vlada na včerajšnji seji sprejela ponudbe francosko-poljske družbe za zidanje normalnotirne železnice od Gornje Šlezije do Baltske obale in za njeno eksploatacijo. Proga naj bi se zgradila v treh letih, nakar bi imelo društvo eksploatacijo proge 45 let v svojih rokah. Društvo ima pravico po 20 letih eksploatacije proge ponuditi eksploatacijo Poljski. Za zgraditev proge bo društvo izdalo obveznice z garancijo poljske države v vsoti 900 milijonov do ene milijarde francoskih frankov. Obveznice se bodo obrestovale s 6 odstotki pri emisijemskem tečaju 94 odstotkov. Izdale se bodo tri tranše. Prva tranša bo zna-šala 400 milijonov frankov. Poljska vlada bo predložila sejmu tozadevni zakon.

Pogrešan učenjak

Berlin, 19. aprila. AA. Po vestih iz Ko-penhagena v zvezi z namero Groenau-a, da poišče učenjaka Wegenerja, se izražajo znan-stveni obveščeni krogi zelo pesimistično o Wegenerjevi usodi.

Sprememba v češkoslovaškem finančnem ministrstvu. Na levi: Dr. Engliš, dosedanjí finančni minister, čigar demisijo je predsednik Masaryk sprejel. Na desni: Dr. Karel Trapl, guverner poštne hranilnice, je bil imenovan za novega finančnega ministra.

Strašen požar sredi Ptuja

V noči od 16. na 17. aprila so, kakor je že »Slovenec« poročal, silni plameni uničili velikansko skladišče g. Pavla Orniga, veletrgovca z vinom. Ogenj je požiral les, sodi so se sesedali, vino je teklo iz sodov, steklenice boljšega vina so pokale in se drobile. Po zraku je zadušalo po kuhanem vinu. Škoda je ogromna. Objekti so bili zavarovani, inventar pa ne. In ravno ta je uničen, saj se je le malo moglo rešiti. Pravijo, da je šlo v nič okrog 12.000 l vina.

Danes odstopi bolgarska vlada?

Kralj Boris razpustil sobranje

Sofija, 19. aprila. ž. Kralj Boris je včeraj zaključil šesto redno zasedanje 22. narodnega sobranja. S tem je končal bolgarski parla-ment svoje štiriletno delo. Pričakovati je pa težkoč radi novih volitev ter se ne ve, kdo bi jih vodil v današnji težki situaciji. Splošno vlada mnenje, da bo vladna kriza nastopila v ponedeljek. Vladni krogi želijo rešiti vprašanje nove vlade tako, da bi bile vse stranke sedanje vladne večine zadovoljne.

Mnogo se pretresa v političnih krogih vprašanje novega kabineta. Za šefa nove vlade prideta v poštev edino le Ljapčev in Malinov. Pod Ljapčevim vodstvom prideta v poštev le dve kombinaciji in sicer demokrat-ska stranka z nacionalnimi liberalci (Smil-ova stranka), ali pa demokratska stranka, liberalci (Petrova stranka), radikali in even-tuelno kmetijski disidenti (Tomova stranka). Pod vodstvom Malinova pa bi se mogle kon-stituirati sledeče vlade: Demokrati, liberalci (Petrova stranka), radikali in socialni demo-kratje, ali pa ista kombinacija, kateri bi se pridružile še nekatere druge stranke dose-danje vladne večine. Kmetijska stranka pride za sedaj iz vsake kombinacije. Njeni vodi-telji ne nameravajo vstopiti v vlado. Danes je položaj tak, da ima kralj Boris roke bolj svobodne kakor kadarkoli poprej. Osebe, ki so bile preje nesporno nasprotni njegove-mu režimu, ga danes podpirajo, ker mislijo, da

gre kralj Boris že po korakih kralja Ferdi-nanda.

Sofija, 19. aprila. AA. Vsi listi trdijo, da bo Ljapčev v toku jutrišnjega dneva dal ostav-ko. »Zora« je zvedela, da je Ljapčev na vče-rajšnji seji ministrskega sveta obvestil svoje ministrske tovariše o tej nameri in jih zaprosil, da ostanejo v Sofiji. V komentarju o posle-dicah tega sklepa pravi »Zora«, da bo Demo-kratičeski zgovor zahteval, da ostane Ljapčev predsednik ministrskega sveta. Dalje pravi list, da je Malinov sprejel pogoje Demokrati-českega zgovora za koalicio z zgovorom. »Utro« trdi, da je »Demokratičeski zgovor« pripravljen sprejeti koalicio z Malinovom, da pa zahteva Ljapčeva na čelu vlade, in to, da bo Zgovor jedro nove koalicije. »Zarja« ime-nuje kot kandidate za predsednika vlade Ljap-čeva, Malinova, Cankova in Molova.

Sofija, 19. aprila. AA. V zvezi z napovedano ostavko vlade Ljapčeva so ostali vodje vseh strank v Sofiji.

Sofija, 19. aprila. AA. Ljapčev je imel danes na svojem stanovanju sestanek s Can-kovom in Burovom.

Sofija, 19. aprila. ž. Notranje ministrstvo je prepovedalo vsako manifestacijo delavstva na 1. maj. Ta prepoved ne velja samo za ko-muniste, marveč tudi za socialne demokrate.

Dunajska vremenska napoved: Počasi se bo vreme zboljšalo in bo nekoliko topleje.

Slov. prosvetno društvo v Belgradu

Belgrad, 19. apr. l. Danes se je osnovalo v Belgradu novo slovensko prosvetno društvo. Ustanovni občni zbor se je vršil v hotelu Mali Petrograd. Za predsednika novega prosvetnega društva je bil izvoljen vojni župnik g. Davorin Medved.

Razstava starega Belgrada

Belgrad, 19. apr. l. Danes je bila na zelo slovesen način otvorjena razstava slik, načrtov in gradbenih del starega Belgrada. Razstavo je otvoril podpredsednik belgrajske občine Nikola Krstić, ki je imel ob tej priliki svečan govor. Udeleženci otvoritve so si nato ogledali razstavo.

Poroka Ite Rine

Belgrad, 19. apr. l. Danes zjutraj se je po-ročila v belgrajski pravoslavni vzhnesenski cer-kvi slovenska filmska igralka Ita Rina, Ida Kravanja, z mladim belgrajskim inženjerjem g. Milanom Gjorgjevičem, sinom Milana Gjor-gjeviča, generalnega direktorja poštne mini-strstva v pokoj. Poroki naše igralko je prisot-vovala ogromna množica ljudi.

Nemški industriji obiščejo Jugoslavijo

Belgrad, 19. aprila. s. Program potovanja okrog 30 industrijcev iz Nemčije po Jugosla-viji je sedaj končnoveljavno določen. Dne 29. aprila se pripeljejo na Bled. 30. aprila bodo obiskali tovarne Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, nato se bodo odpeljali v Ljub-ljano, kjer se bo v zbornici za TOI vršila kon-ferenca s tamkajšnjimi gospodarskimi krogi. Po ogledu trboveljskih rudnikov in drugih in-dustrij Slovenije se bodo odpeljali v Zagreb, odtod v Belgrad, nato čez Sarajevo v Dalma-cijo in Črnozero. Dne 12. maja se bodo čez Split vrnili nazaj v Nemčijo. Glavni namen obiska je, da se ustvarijo direktni stiki pred-stavnikov nemške veleindustrije z jugoslovans-kimi gospodarskimi krogi in da se pozive medsebojni trgovski odnosi.

Motociklistična nesreča

Zagreb, 19. aprila. ž. V bližini Samobora se je danes dogodila ob dveh popoldne težka motociklistična nesreča. Trgovca Milan Mari-nović se je s svojim bratom Zvonimirom pe-ljal s precejšnjo hitrostjo. Ker je bila cesta mokra, mu je na ovinku kolo zdrsnilo ter sta oba obležala pod motorjem s težkimi poškod-bami na glavi in po celem telesu. Pripeljali se ju v bolnišnico.

100.000 Nemcev več v Č. S. R.

Praga, 19. aprila. j. Število Nemcev v Češko-slovaški se je po dosedanjih ugotovitvah držav-nega statističnega urada od zadnjega ljudske-ga štetja leta 1920 dvignilo za 100.000 duš.

Spor med Avstrijo in Rusijo poravnán

Dunaj, 19. aprila. AA. Korbiro poroča: Spor, ki je nastal med Sovjetsko Rusijo in Avstrijo radi tega, ker je avstrijska vlada prepovedala uvoz ruskih jaje, je likvidiran. Avstrijska vlada je prepoved ukinitila, sovjetska vlada pa je umaknila stornacijo naročil pri avstrijskih tovarnah.

Romuni pozdravljajo novo vlado

Manifest ministrskega predsednika Jorge

Bukarešta, 19. aprila. AA. Romunska telegrafska agencija poroča: Ves tisk prisrčno pozdravlja konec dolge krize in odobrava sestavo vlade najuglednejših oseb, o katerih se s pravico lahko reče, da bodo opravičile zaupanje, ki ga imajo vsi v novo vlado ter da bodo konsolidirali državo. V svoji izjavi tisku je predsednik vlade Jorge naglasil, da bo vlada delala na to, da se zakon strogo spoštuje ter izvaja. Aktivnost nove vlade se bo naslanjala na dva principa: 1. Popoln red in spoštovanje zakona in 2. popolna pravičnost.

Novi trgovski minister Manolescu je izjavil, da vlada ne bo samo spoštovala zakona, temveč bo odločno od vseh dosedanjih vlad zvaljala ustavo. Kar se tiče programa nove vlade, če se sklenejo na predsednika vlade Jorge in njegovo veliko avtoriteto, ki jo uživa doma in v tujini.

Universitni pravi, da je vsa država pripravljena pomagati novi vladi pri izvajanju njenih učeš. Isti list zahteva razpust parlamenta.

Čuventul piše, da je kriza srečno rešena. Orga je nezmožljiv duh in ima najboljšo moralno kvaliteto. Osebe, ki sodelujejo v novi vladi, so bile najsmrenejše izbore. Ta vlada predstavlja Romunijo popolnoma novo vlado, v katero sledijo v Romuniji vsi z največjim zaupanjem.

Gospodarski list „Argus“ naglašuje potrebo, da se rešijo težka gospodarska vprašanja. Pričajo, da bo vlada pri izvajanju svoje politike na gospodarskem polju srečno prebrodila vse težave.

Bukarešta, 19. aprila. 2. Danes ob 11 se je vršila prva seja nove vlade prof. Jorge. Vlada je izdelala deklaracijo, ki jo bo prebrala na prihodnji seji parlamenta. Parlament bo sklican na izredno zasedanje. Vendar se pa pričajo, da bo parlament kmalu razpuščen. V tem

smislu se je vsaj izrazil finančni minister. Nove volitve se pričakujejo prihodnji mesec.

Bukarešta, 19. aprila. KK. Ministrski predsednik Jorge je izdal danes na narodni manifest, v katerem izjavlja med drugim: Kakor znano, je bila najbolj vroča želja kralja, da zbere okoli sebe vse narodne moči. Zato je apeliral na odličnega državnika Titulescu, kateremu pa se v dveh tednih ni posrečilo zbrati razne moči, ki so navajene delovati druga proti drugi. Ostala je zato samo ena rešitev, sestaviti tako vlado, ki je pripravljena doprinesiti žrtve za deželo, da bodo pozneje, ko se bodo pomirile strasti z mirnim gospodarskim delom, vse politične moči sodelovale v novi organizaciji države, kakor jo zahteva čas. Dalje je navedel, da se bo uvedla stroga kontrola v državnih uradih in da se bo strogo kaznovalo vsako zavražanje javnega denarja siromašne dežele, da se s tem oplašijo vsi, ki posegajo po težko pridobljenem premoženju naroda. Posebni odbori bodo natančno preiskovali poslovanje z denarjem v vseh državnih upravnih organizacijah, ki so bile že dosti dolgo brez kontrole. Obtem bo vsak neusmiljeno kaznovan, kdor misli, da se lahko odtegne dolžnosti, podpirati državo finančno. Vse potrebno se bo ukrenilo, da bo imela država samo najpotrebnejše izdatke. Predvsem bomo odstranili parazitske politične režime, ki obremenjujejo obračun, kateri je že itak pretežak za naše rame. Mi ne potrebujemo nobenih posojil, ki bi obremenjevala bodočo generacijo, temveč moramo strogo varčevati samo z gotovimi dohodki države.

Izjava Jorge časnikarjem

Bukarešta, 19. aprila. KK. Ministrski predsednik Jorge je danes zvečer podal zastopnikom inozemskih listov izjavo, v kateri

pravi: Nadaljevali bomo delovanje svojih prednikov, toda z drugimi metodami. Kolikor mogoče bomo malo uganjali teorijo. Ne zadostuje, da kdo pri svojem zakonodajnem delovanju misli samo na to, da vlada samo v oni sami legislaturni periodi. Poskušali bomo pozitivno vplivati v državi in jih pridobiti za sodelovanje. Upamo, da bomo s tem dvignili Romunijo. Romunski narod smatram za nekaj organičnega, ki se razvija samo od sebe. Od prevzetih zakonov bomo obdržali samo one, ki jih je narod asimiliral. — Glede parlamenta je izjavil, da mu ne bo dal v roko orožja za samomor. Če pa hoče parlament izvršiti samomor, to lahko stori. Ne sovražim parlamentarizma in mi ne potrebujemo diktature, narod se vlada sam, čemu torej diktatura. Programi vlade so organično delo, ki se izpreminjajo po vsakokratnem položaju. Zato se bo naš program razvijal obenem z našim delovanjem.

Kar se tiče reda v državi je izjavil Jorge, da je trdno odločen, da ne bo trpel nobenih vznemirajočih pokretov, kjerkoli in od kogarkoli se bodo začeli. Glede zunanje politike pa bo skušal sklenjene pogodbe pretvoriti v plodovito resničnost.

Jorge je danes obiskal voditelje strank in jim pojasnil položaj države. Odgovor voditeljev strank pričakuje v najkrajšem času. Parlament bo sklican na dan 5. maja. Takrat bo Jorge podal vladno izjavo in zahteval zaupnico. Usoda parlamenta je odvisna od te zaupnice.

Za notranjega ministra določeni Camarasescu, ki radi odsotnosti včeraj ni prišel, je prišel danes k Maniu, čigar stranki pripada, in mu izjavil, da ne bo vstopil v vlado. Enako izjavo je dal potem tudi osebno ministrskemu predsedniku Jorge.

Drugi poraz „Primorja“ v Soliji

Solija, 19. aprila. AA. Danes je bila odigrana revanšna tekma med Levskim in Primorjem. Rezultat je bil 1:0 za Levski, polčas 0:0. Tekmi je prisostvovalo mnogo odličnih oseb, med drugim jugoslovanski opolno-močni minister Vuković z osebnim posla-ništvom, bolgarski vojni minister Kisjov in dr Primorje je pokazalo danes boljšo igro kakor včeraj in gotovo premoči.

Po Jugoslaviji

Smrtna kosa. Včeraj je umrl v celjski bolnišnici gospod Tilen Levec, notar v Cerklju. Pokojni se je rodil 1885 v Sevnici ob Savi. Študiral je v Gracu, na Dunaju in v Pragi. Služboval je kot sodnik v Koprivah, Murski Soboti in Mariboru, nato kot notarski pripravnik v Kozjem. Zadnji dve leti je služboval kot notar v Cerklju. Pokojni je bil priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Naj počiva v miru!

Belgrad deli najhitreje zveze z zahodom in zapadom. Danes se odpre zračni promet mednarodnega zrakoplovnega društva, ki bo z rednim zračnim prometom vezalo Belgrad na eni strani s Parizom, na drugi strani pa z Istanbulom in Bukarešto. Promet bo urejen takole: Letala startajo v Parizu vsak dan zjutraj ob 4 in pridejo v Belgrad ob 10 popoldne. Nasprotno pa startajo v Belgradu ob 10 popoldne in dosepejo v Pariz ob 10 zvečer. Iz Belgrada v Bukarešto startajo ob 4 popoldne in pridejo v Bukarešto ob 8 zvečer. Iz Istanbula vzlete zjutraj ob pol petih in pridejo v Belgrad ob desetih popoldne.

Osej ima 40.046 prebivalcev. V Osejku je bilo to dni končano ljudsko štetje, glasom katerega ima Osej 40.046 prebivalcev. Pri zadnjem ljudskem štetju je imel Osej 34.016 prebivalcev.

Teška nesreča poštvalnega strojevođa. Iz Indije poročajo: Te dni se je na progi med Rumo in Golubinci pripetila težka nesreča, pri kateri je bil težko ranjen strojevođa Dragomir Nikolić iz Zemuna. Nikolić je vozil vlak iz Novega Sada v Belgrad in med vožnjo ugotovil, da pri stroju nekaj ni v redu. Čim je vlak zapustil kolodvor v Rumi, je Nikolić splezal na lokomotivo, da jo popravi. Ko je plezal po lokomotivi, ni opazil telegrafskega droga. Drog se je zadel vanj in ga vrgel na tla pri čemer je dobil Nikolić težke poškodbe.

Potres v Strumici. Predsnočnim se v Strumici čutil močan potres, ki ga je spremljalo podzemsko grmenje. Basi je potres trajal le nekaj sekund, je vendar med prebivalstvom, ki so mu še dobro v spominu grozote nedavnega potresa, nastala panika. Na neki hiši se je podrla streha in dimnik je predrst strop sobe, v kateri je družina ravno povečerjala. Vendar k sreči ni zadeli nikogar, čeprav je bilo v sobi precej otrok. Druge škode potres ni povzročil.

Spor radi mrtvega otroka. Iz Sarajeva poročajo: Tu se je te dni končal spor radi pogreba otroka delavca Salaha Tutunovića. Umrlu mu je dole, staro komaj štiri mesece. Mati je položila otroka v krsto, na kateri je bil naslikan križ, oče pa je šel po hodžo, da otroka pokoplje, ker je muslimanske vere. Ko pa je hodža videl križ na krsti, ni hotel izvršiti pogreba. Istočasno pa je mati, ki je katoličanka, zaprosila župni urad, da pošlje duhovnika. Ko je ta prišel, pa oče ni pustil pokopati otroka, trdeč, da je dele muslimanske vere, kar prica tudi Mustafa. Mati pa je trdila nasprotno. Med zakoncem je nastal prepri in ob tej priliki je on zvedel, da je njegova žena dala krstili otroka po katoliškem obredu na ime Emil. Mož je vso stvar prijavil policiji, ki je odredila, da se pogreb ne sme izvršiti prej, dokler se točne ne ugotovi, kateri veri otrok pripada. Tedaj je mož prisel prepis ženskih spoznanj, kjer stoji klavzula, da se obe stranki sporazumevata, da so njuni otroci muslimanske vere. Šele nato je policija ugotovila, da je dele muslimanske vere, in pogreb se je izvršil po muslimanskem obredu.

Tatvina dragocene slike

Dunaj, 19. aprila. Pred nekaj časa je vzbudila mnogo prahu aretacija trgovca z umetninami Adolfa Bauera, ki je bil obtožen, da je iz samostanov in cerkva kradel stare umetnine. Oaretaciji je bila obveščena tudi berlinska policija, ki je tudi zvedela, da je v začetku januarja letošnjega leta izginila iz cerkve sv. Magdalene v Weitenfeldu na Koroskem dragocena slika na steklu iz XII. stoletja, ki je bila po mnenju strokovnjakov vredna 35.000 šilingov. V zadnjem času se je razširjal sum, da jo slika preko meje v Berlin. Berlinska policija pa se je sedaj posrečilo, da je staknila sliko v neki trgovini s starinami. Ko so tam slučajno odprli nek zaboj, se je pokazala slika, previdno zavita v vato. Dunajska policija bo skušala ugotoviti, ali je to tatvino izvršil Adolf Bauer ali kdo drugi.

Moratorij za vojne dolge

London, 19. aprila. S. Prvič je zgodovini vojnih dolgov se je zgodilo, da se moral dovoliti moratorij. V spodnji zbornici je minister za kolonije sporočil, da je vlada dovolila Avstraliji pri odplačevanju vojnih dolgov avstrolni moratorij. Gre za štiri plačila po 814.000 angleških funtov, ki zapadejo polletno. Avstralija je pri pogajanjih zahtevala tudi znižanje obrestne mere, ki znaša okroglo 5% in je znatno višja kakor obrestna mera za angleške dolge v Ameriki, ki znaša 3-3,25%. Avstralska vlada je utemeljevala svoj korak s svetovno gospodarsko krizo, s padanjem dohodkov in z brezposelnostjo. Angliji se s svoje strani opozarjali, da ti faktorji v enaki meri vplivajo tudi na angleške finance. Zato so dovolili samo dvehletni moratorij.

Mrzel val

Pariz, 19. aprila. AA. V več krajih Evrope se je pojavil mrzel val, ki je zelo oviral letalski promet v Franciji. Nemško letalstvo, ki vzdržuje zvezo med Barcelono in Stuttgartom, je moralo pristati v okrajni Ain med Marseillom in Zenevo. Pri tem sta bila ranjena dva potnika. Smotji je bilo tako zasledeno, da ni moglo startati letalo, ki vozi v London.

Uspeh portugalskih vladnih čet

Pariz, 19. aprila. AA. Havas poroča iz Lizbone, da je tja dospela vest, da so se vladne čete izkrcale na otoku Perseiri in pognale v beg vstalske čete. Vojaki, ki so jim poveljevali uporniški častniki, so odpovedali poslušnost. Častniki so pobegnili. Vladne čete so vzpostavile na otoku red in mir.

Lizbona, 19. aprila. AA. Po poročilih poročilnih so portugalske čete na otoku Tercera porazile upornike in zasedle mesto Angra de Heroizmo. Uporniki so se umaknili v gore. Vstasi obvladujejo sedaj samo otoka Madeira in San Miguel.

Sir Drumond v Rimu

Rim, 19. aprila. 2. Generalni tajnik D. N. Sir Drumond je prišel včeraj v Rim, kjer je konferiral včeraj z Grandjem. Tudi Mussolini ga je sprejel v avdienco. Zunanji minister Grandi mu je priredil danes svečano pojedino. Fasistični listi trdijo, da Drumondov obisk v Rimu nima posebnega pomena. Njegov namen je le, da čuje mišljenje zastopnikov italijanske vlade o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu na prihodnjem zasedanju D. N. Predvsem o vprašanju projekta avstrijsko-nemškega carinskega sporazuma.

Za kavalirstvo revanž

Budimpešta, 19. aprila. S. Brit romunski kralja je pretekli teden prisostvoval madjarski avtomobilski tekmi. Princa so v Budimpešti sprejeli z velikimi častmi, ki niso bile slučajne. Brez dvoma je, da so Madjari skušali izvršiti na princa moralni pritisk v smislu svoje politike, naperjene proti Mali antanti. Madjarski listi so z zadovoljstvom beležili vesti nekaterih romunskih listov, ki so omenjali princa Nikoli izkazane časti. Kaj so pa pravzaprav nameravali Madjari, je povedal list „Reggela“, ki med drugim piše: Kavalirska ljubeznivost, s katero smo sprejeli princa Nikolo v madjarskem glavnem mestu, zahteva revanž, ki pa ne sme biti izražen samo v par lepih besedah, temveč s političnim dejanjem. V sijaju prinčevega sprejema vidimo sedaj še bolj jasno enostransko in nepravilno rešitev romunske agrarne reforme, zapiranje madjarskih šol, zaplenbo premoženja madjarskih kulturnih ustanov, uničevanje starih kolegijev, razbijanje madjarskih uradnikov, zatiranje madjarskega jezika v javnem življenju in vse brezsrčno postopanje, ki ga je v zadnjih desetih letih moralo pretrpeti madjarsko prebivalstvo na Erdeljskem, onkraj Tise, v Banatu in Marmarosu. Nočemo odpirati starih ran, temveč samo poudarjamo, da prijateljsko rokovnje in kavalirski sprejem zahtevata revanž in da bo imel obisk osebo simpatičnega in iskrenega princa Nikolo samo tedaj resne politične posledice, če bodo mladi romunski kralj in politične stranke uvidele, da ni bolj nevarne igre, kakor izzivati sovraštvo sosedu, kadar na drugi strani države preži tisočkrat nevarnejši sovražnik.

Krvave kom. demonstracije na Vestfalskem

Berlin, 19. aprila. AA. Pri komunističnih demonstracijah v Hamnu na Vestfalskem je prišlo danes popoldne do obžalovanih vrednih dogodkov. Komunisti so protestirali proti izrednim odredbam. Pri tem je množica napadla policijo s kamenjem. Policija je streljala, ubila tri osebe in jih pet ranila. V spopadu je bilo ranjenih tudi 5 policistov.

»Ali niste zadnjič pravili, da je vaš sin hotel napraviti nov rekord z motornim kolesom?«
»Da, da, in ga je tudi. Ze šestič leti v bolnišnici.«

Pustolovska Wilkinsova vožnja

Obenem z Wilkinsovo podmornico se bo podal na severni tečaj tudi „Groß Zeppelin“

Freiburg, 18. aprila.

Vsa svetovna javnost z zanimanjem sledi poteku priprav na Wilkinsovo pustolovsko vožnjo na severni tečaj. Kakor znano, si je Wilkins za to svoje drzno podjetje izbral podmornico, ki jo je krstil z imenom »Nautilus«, kakor je tudi ime podmornice v Jules Vernovem romanu »20.000 milj pod morjem«. Udeležence te drzne ekspedicije, dr. Villinger iz Freiburga, je te dni izjavil zastopnikom tiska, da bo na podlagi dogovora med Wilkinso in dr. Eekenerjem letel istočasno na severni tečaj tudi »Groß Zeppelin«. Poskušali bodo, če bo mogoče, da se bosta podmornica in zrakoplov na tej drzni poti kje srečala. Dr. Villinger je ob tej priliki podal časnikarjem nekaj podrobnosti o tem drznem podjetju.

Ker se vedno tu pa tam pojavi kak dvom o izvedljivosti Wilkinsovega podjetja, si moramo biti enkrat na jasno z razmerami na severu — tako je dejal dr. Villinger časnikarjem — potem ne bomo več taki pesimisti. Ledena površina meri največ štiri do pet metrov. Ledenihi gori, ki bi bile lahko nevarne, ni v notranjosti Arktika. Le na Spitzbergih in v Grönlandiji so, vendar ne take, da bi se jih ekspedicija ne mogla izogniti.

Podmornica lahko vzdrži pod vodo 220 kilometrov, nato pa mora spet na površje, da napolni akumulatorje. Poleti je v polarnih krajih vedno dosti ledu prostih mest, kjer se bo podmornica lahko dvignila na površje. Dr. Villinger je naglasil, da je znanost ugotovila, da je na površini polarnega ozemlja 60 odstotkov vode in 40 odstotkov ledu. Podmornica je zgrajena tako, da lahko vzdrži pritisk

150 ton. To bo zadostovalo tudi v najhujših razmerah. Velika se pri splavanju na površje merjenja, za kar bo imela podmornica na razpolago najnatančnejše aparate.

Posadka bo štela 20 ljudi. Vodil jo bo seveda preizkušeni Wilkins sam, pri čemer mu bo pomagal severni medved: Ellsworth. Nadalje se udeležijo ekspedicije trije znanstveniki, in sicer Sverdrup kot oceanograf, neki Američan kot strokovnjak za zemeljski magnetizem in dr. Villinger za medicinska raziskavanja. Dr. Villinger bo obenem tudi zdravnik ekspedicije. Dalje se bodo udeležili ekspedicije po en časnikar, fotograf in kinoperator ter 12 moških posadke. Zasebnega potnika ne bo v podmornici nobenega. Nekateri bogataši so ponujali do polmilion milijon dinarjev, če bi se smeli udeležiti ekspedicije, toda Wilkins je vse vladno odklonil. Zenske tudi ne bo nobene, celo senzacij želja lady Drumond Hay, ki navadno ne zamudi nobene take prilike, bo manjkala.

Prvi cilj Wilkinsove vožnje je London, kamor bo dospel 5. maja. Nato London-Bergen. Tu se bo šle podmornica oborožila z najrazličnejšimi znanstvenimi aparati. Tu se bodo tudi 15. maja zbrali znanstveniki, ki bodo odločili za izbiro poti. Če ne bodo nastopile nobene ovire, bo podmornica nato nastopila svojo pravo pot, za katero je določena, in naravnava svoje krmilo proti severnemu tečaju. Prevozila bo križema vse polarno ozemlje med Spitzbergi in Aljasko.

Umor v kaznilnici

Drzen zločin in beg dveh kaznjencev

Prenzlau, 18. aprila.

Ponoči se je v tukajšnji sodniški jetišnici zgodil razburljiv umor, ki sta ga izvršila dva kaznjenca nad službujočimi jetniškimi pazniki. Zadržala sta ga in nato pobegnili.

Ze dalj časa sta bila omenjena kaznjenca, Poljak Anton Potocki in mešar Henrik Pilgram, ki sta oba imela odsedeti krajšo kazo, zaprta v skupni celici v prvem nadstropju kaznilnice. Usodne noči je imel v kaznilnici službo jetniški nadpaznik Neubauer. Kakor pripovedujejo drugi kaznjenci, sta Potocki in Pilgram pozvonila, nakar je šel Neubauer pogledat, kaj hočeta. Dejala sta mu, da sta nenadoma obolela in ga prosila, naj jima prinese zdravila. Takoj jima jih je prinesel in ko je odprl vrata, sta planila po njem in ga pobila na tla. Nato sta ga zvezala, mu zamašila usta in ga zavlekla v klet, kjer se je nesrečnejši zadušil. Vzela sta mu ključce in se nato popolnoma mirno podala v prostor za obleke. Tu sta zamenjala svojo jetniško obleko s civilno. S ključki umorjenega paznika sta nato odprla pisarno kaznilnične uprave, kjer sta vdrla v pisalno mizo in pobrala ves denar, kar ga je bilo notri. Nato sta odprla še omaro, kjer je bilo shranjeno orožje jetniških paznikov. Vzela sta pet revolverjev z nuničijo. Tako oborožena sta šla nazaj k celicam in odprla vrata še dvema drugima kaznjencema. Dejala sta jima, naj pobegneta z njima in jima izročita dva revolverja. Nato so vsi štirje odprli zadnja vrata kaznilnice in s pomočjo lestve neovirano splezali preko zidov v svobodo.

Oba soosvojenata kaznjenca pa sta se po eni uri vrnila v kaznilnico nazaj in obvestila nadinspektorja o begu Potockega in Pilgrama.

Enofna obleka v Rusiji

Moskva, 19. aprila. S. Sovjetska vlada namerava s 1. majem vpeljati enofno obleko za moške. Te dni bodo po vseh mestih razstavili vzorce za enofno obleko, da bodo ljudje videli kakšna je. Vlada upa, da bo obleka ugajala in da bo vse moške pridobila za to, da je bodo nosili.

Zborovanje protituberkulozne lige

Ljubljana, 19. aprila.

Organiziran boj proti jetiki je pri nas prav za prav šele nov, zlasti če primerjamo druge narode, kaj so ti v tem oziru že dosegli. Zato je pred letom dni vsa naša javnost, zavedajoč se važnosti boja proti jetiki, z zadovoljstvom pozdravila osnove Osrednje protituberkulozne lige v Ljubljani.

Danes dopoldne se je v dvorani OUZD vršil prvi občni zbor te lige. Udeležba na zborovanju je bila dovoljna, posebno če se pomisli, da je liga še mlada. Med prisotnimi je bilo več odličnih zastopnikov. Tako so bili prisotni zastopnik banske uprave dr. Majer, zastopnik zdravilišča na Golniku dr. Prodan in docent dr. Matko iz Maribora. Zastopani pa so bili še: mestna občina, Zbornica za TOI, Zdravniška zbornica, Higijenski zavod, Pokojniški zavod, OUZD, Rdeči križ, in še druge javne ter zdravstvene korporacije. Prisotnih je bilo dalje mnogo delegatov z dežele.

Zborovanje je otvoril predsednik Protituberkulozne lige ravatelj dr. Bohinjec, ki je v glavnem izjavil:

Zelim, da bi novi pokret Osrednje protituberkulozne lige dobil v javnosti več razumevanja, ker dravska banovina mora tudi v pogledu protituberkulozne borbe prednjačiti in biti vzor takega dela za vso državo. Nismo enotne vsedržavne protituberkulozne Unije, zato naše lige niso članice Mednarodne protituberkulozne Unije, kar pa morajo postati. Lige obstajajo v Zagrebu, Beogradu, Splitu, Sarajevu in morda še kje drugod. Potrebna je Zveza lig, da more zveza postati članica Mednarodne protituberkulozne Unije.

Srečno podlago organiziranju protituberkulozne borbe je dalo dejstvo, da je Osrednja protituberkulozna liga dobila precej znatno premoženje od bivšega Kranjskega deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih v skupni vrednosti okoli 400.000 Din. Ob tej priliki se moramo prav iskreno zahvaliti vsem onim, kateri so to premoženje zbirali in očevali. V prvi vrsti gre za to zahvala g. dr. Majarom starejšemu in dr. Majarom mlajšemu.

Predsednik je v svojem zelo izčrpuem predsedniškem poročilu podal tudi pregled protituberkuloznega gibanja po svetu in ga primerjal z našim. V Jugoslaviji moramo poudariti protituberkulozno gibanje.

Tajniško poročilo je podal dr. France Debevec. Opisal je delo lige v prvem letu. Liga je v zvezi z mestno občino, občino Vič, higijenskim zavodom in OUZD dosegla, da se bo osnoval v Ljubljani

protituberkulozni dispanzer.

Upati je, da bo ta prišel že v mesecu juniju delovati.

Lani meseca maja je liga organizirala uspešne protituberkulozne dneve. Krajevne lige in pripravljali odbori obstajajo že v 31 slovenskih krajih.

Blagajniško poročilo je podal predsednik Pokojniškega zavoda g. Vekoslav Vrtovec. Osrednja liga šteje sedaj skupno 206 članov, krajevne lige pa skupno več sto članov. To je sicer zelo lep začetek. Osrednja liga je apelirala na bansko upravo, naj ona vpliva na okrajne referente, da bi ti še bolj skrbeli za snovanje krajevnih protituberkuloznih lig.

Delegat iz Cerknice je ob tej priliki povedal, da ima cerkniška liga okoli 300 članov, posebna železničarska liga pa tudi okoli 50. Predsednik je k temu pripomnil, da je v tem oziru Cerknica zgled vsem drugim krajem, zlasti pa takim, kjer je mnogo delavstva.

Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen ponovno dr. Bohinjec, v odbor pa vsi dosedanjí odborniki, razen dveh, mesto katerih sta bila izvoljena prof. dr. Alfonz Levičnik in dr. Lovro Mastnak.

Sledilo je predavanje dr. Franceta Debeveca o skritih tuberkuloznih obolenjih. Predavanje je bilo zelo informativno in je bilo posrečeno podano.

Sledili so razni predlogi podružnic in skupnosti. Več konkretnih predlogov je stavila podružnica v Hrastniku. Osrednja liga bo v protituberkuloznih dnevih v začetku meseca maja razdelila po šolah protituberkulozni katekizem v 10.000 izvodih. Katekizem je sestavil dr. Matko.

Več stvarnih navodil zaradi poštinskih kolonij, desinfekcij, zdravstvenih občin, izolacijske bolnišnice in dispanzerja je podal tudi dr. Matko.

Uspeli občni zbor je nato zaključil predsednik dr. Bohinjec.

Pred in po občnem zboru so si zborovalci ogledali tudi lepo razstavo, ki je vsebovala propagandni material proti tuberkulozi iz vsega sveta.

Štva policijskih nameščenecv Jelen izročil nadsvetniku Keršovnu lepo diplomu častnega članstva. Vsem navzočim se je v prirerilih besedah zahvalil nadsvetnik Keršovna, ki je v svojem govoru naglašal, da mu bo Maribor ostal v trajnem spominu. Večer je potokeel v zares krasnem in občutnem razpoloženju ter v znamenju globoke udanosti in hvaležnosti mariborskih policijskih uslužbenecv do svojega čela.

V Kazinu je bila danes ob 11 otvoritev razstave A. Trstenjaka. Razstavo je otvoril s primernim nagovorom mestni župan dr. Juvan, ki je v svoji otvoritveni besedi pozdravil in predstavil mladega umetnika navzočemu občinstvu. Med navzočimi so bili številni mariborski kulturni delavci, znanstveniki in slikarji. Po otvoritvi je razstavljaec vodil navzoče po razstavnem prostoru in tolmačil posamezna razstavljená dela. O razstavi še poročá Slovencé.

V siceršnjem mariborskem življenju popolno zatišje. Na policiji: ena pravcata aretacija radi hračenja. Ni manjkalo dosti, da ni sledil v ključavničarsko 2 neznan mozanec, ki je po Tattenbachovi ulici ob polnoči pri streljal kakor besen. Stanovaleci so zbujeni vstajali iz postelje in odpirali okna. Neznancu pomočnemu mozanec, za katerim se je po mestu pričel lov.

Pričetek prvenstvenih tekem

Visoka zmaga Ilirije - Zmaga Jugoslavije v Beogradu za balkanski pokal

Ilirija : Hakoah 6 : 0 (2 : 0)

Včeraj smo imeli zopet v gosteh grasko moštvo; to pot so prvič v Ljubljani nastopili igralci zidovskega kluba Hakoah. To moštvo je le po imenu amatersko, med tem ko so v resnici čisto profesionalni igralci. To so tudi potrdili s svojo igro. Reči pa moramo takoj, da so sicer igrali za oke izborna, niso bili pa v ničemer sk domačim igralcem. Samo kombiniranje brez energičnih potez na gol danes ne spada več k nogometu. No in ravno v tem pogledu so domačini prednjačili. Tako nepredniti igri gostov je precej pomagal tudi slab teren. Kajti mesto, da bi gostje igrali na prodore, so forsirali igro notranjega tria. Obramba Ilirije radi tega ni imela ravno težkega stališča.

Moštvo Hakoah tvorijo po večini sami šibki igralci, ki obvladajo žogo prav mojstrsko. Posamezni igralci so v tem pogledu pravi umetniki. Glavna moč je notranji trio, ki je pokazal prav lepe poteze. Slabša je krilaška vrsta in tudi branilci niso ravno najboljši. Vsekakor so imeli domači igralci nasprotnika, ki je igral tehnično in kombinatno izborna (zlasti v drugem polčasu), ni pa znal izkoristiti ne ene prilike. Seveda ostalo je pa v pogledu igre eno kakor tudi drugo moštvo precej dolžno. Visok rezultat ne sme nikogar presenetiti, v prvi vrsti je goste premagal slab teren, manj napadalna vrsta Ilirije, ki je zaigrala veliko slabše kakor pa proti Sturm.

Moštvo Ilirije stoji pred težkimi in odgovornimi nalogami, zato je moramo tudi o posameznih igralcih spregovoriti par besed. Najslabši del moštva je trenutno napadalna vrsta. Z izjemo enega, ni ne en napadalec borben, kar bi morala biti glavna lastnost vsakega napadalca. Soligralca se pusti boriti, ne da bi priskočil kdo na pomoč. Manika okretnosti in strela na gol. Vodja napada je sicer tehnično dober igralec, ki pa v boju vedno podleže. Tisti strelji, ki padejo včasih, so res moštovski, vendar pa to ni dosti za tako odgovorno mesto, kakor je srednji napadalec. Zvezi se počasi vživljata, ravno pri tej tekmi smo videli, da hodita nazaj po žogo. Visoka zmaga je tudi nekoliko plod te igre. Desno krilo je pa veliko premalo odločno in nima nobenega strela na gol, čeprav ima dostikrat najlepše prilike. Z neodločnostjo pa vse zamudi. Tudi krilaška vrsta ni ravno najboljša. Največja napaka srednjega krila je tisto vedno mehanje pod noge, ki je absolutno nepotrebno, poleg tega pa se zelo nevarno. Najboljši del moštva je obramba, le levi branilec dosti greši s tem, da gre več na moža kakor na žogo. Spreten nasprotnik mu vedno uide. Eno pa celemu moštvu manjka, in to je borbenost do zadnjega hipa. Vsak gol zmanjša borbenost mesta da bi podžgal. S temi lastnostmi, kar smo jih danes našli, moštvo podvezinega prvaka nima nobenega izgleda v ligah. Zatorej naj bo naloga vodstva, dvigniti moralo moštva in napake po možnosti odstraniti.

Včerašnja tekma kljub zmagi ne sme zmotiti, kajti na drugem igrišču in boljšem terenu bi rezul-

se je posrečilo, da je izgubil v temo noč. Priprav radi navadnih policijskih prestopkov je bila vložena 18.

lat gotovo izpadel čisto drugače, in ne ravno tako ugodno kakor je bil včeraj slučaj. Slabo vreme je precej vplivalo tudi na poset, na igrišču je bilo komaj kakih 600 gledalcev.

Prvenstvene tekme v prvem in drugem razredu

Hermes : Grafika 4:1 (0:1).

Z rezultatom 4:1 so končale včeraj vse prvenstvene tekme. Samo v tej tekmi s to razliko, da je Hermes že v naprej bilo favorizirano moštvo. Grafika je v jeseni dosegla res neodločen rezultat, ki pa nikakor ni odgovarjal poteku igre. Zato je pa v tej tekmi Hermes pokazal kaj zna. Notranji trio je zopet izpeljal par krasnih akcij, ki so končale s sigurnimi goli. Grafika je igrala v prvem polčasu zelo poztvalno in celo vodila. Po odmoru pa ni več vzdržala tempa, in Hermes je prihajal počasi do veljave ter imel čedalje večje premoč. Zmaga Siskarjev je čisto zaslužena.

Natakar : Reka 4:1.

Agilno moštvo Natakarjev je končno le zaslužno odpravilo slabo razpoloženo Reko. Rezultat odgovarja poteku igre.

Slovan : Jadran 4:1.

Tudi ta tekma je končala s istim rezultatom in pomeni ravno tako presenečenje, kakor prva. Kajti obe poraženi moštvi nista imeli prav nobenega izgleda za zmago. Slovan je po dolgem času nastopil zopet enkrat v kompletni sestavi, in gladko odpravil ambiciozne aspirante na prvi razred. Jadran je proti energični igri Slovana popolnoma odpovedal in zgubil glavo. Izgleda, da prihaja moštvo Slovana po dolgem času zopet v formo. Pe včerašnji igri sodeč si bo letoš Slovan po dolgem času le priboril prvostopsnost.

Jugoslavija : Bolgarija 1:0 (1:0)

Beograd, 19. aprila. 2. Tekmo med bolgarsko in jugoslovansko reprezentanco za balkanski pokal so pričakovali vsi športni krogi z velikim zanimanjem, ker je bila ta tekma odločilna za končni plasman našega moštva. Igra bi se morala vršiti že pred 14 dnevi, vendar so Bolgari prosili za odločitev, ker njihovo moštvo še ni bilo dovolj trenirano. Zato se je vršila tekma šele danes.

Ob zelo lepem vremenu se je zbralo na igrišču okoli 8000 gledalcev. Pred tekmo se je vršil handikap tek na 3000 m. Zmagal je Simić v času 9.34. Ko se je pojavilo na igrišču bolgarsko moštvo, je vojska godba zaigrala bolgarsko himno, katero je publika stoji poslušala. Nato je občinstvo pozdravilo goste z burnimi živjo klici. Tudi ob nastopu jugoslovanskega moštva je godba zaigrala jugoslovansko himno. Nato sta si moštvi med sebojno menjali darila (pokal in zastavice).

Nase moštvo je bilo sestavljeno sledeče: Spasojević, Radovanović, Babić, Arsenijević, Premrl, Djokić, Trnanić, Marjanović, Hitrec, Vujadinović, Virić. Takoj ob pričetku je Jugoslavija v napadu. Ze v prvi minuti pride Hitrec pred nasprotnikov gol in da žogo Viriću, ta v sigurni situaciji strelja v out. Kmalu nato da Virić žogo Vujadinoviću, ki jo ujame z glavo in vrže v out. Premrl v sredi igrišča pričakuje visoko žogo ter jo z glavo vrže v out, kar pozdravlja publika s plaskanjem. V četrtr minuti prvič napada Bolgarska, vendar konča njihov napad z visokim strelom. Nato se medsebojni napadi menjajo, vendar je Jugoslavija v stalni premoči. Nas napad izvrstno kombinira. Slab je samo Virić, ki zastrelja nekoliko sigurnih šans. Iz lepe kombinacije rezultira proti koncu edini gol, ki ga zabija Marjanović ostro v levi vogel nasprotnikov vrat. Izvrstno se drži halška linija. Babičeve napake pred jugoslovanskim golom Bolgari ne izkorišajo. Dva kornerja proti Jugoslaviji ostaneeta istetako neizrabljena.

V drugem polčasu igrajo Bolgari zelo dobro. Posebno se odlikuje levi krilec. Medsebojni napadi se menjajo, vendar brez rezultata. V drugem polčasu je naš napad igral zelo raztrgano in neistematno. Hitrec ni bil več tako prodoren kakor meer. V splošnem so imeli Bolgari v drugem polčasu nekoliko več od igre.

Mariborski šport

Železničar : Rapid 1 : 1 (1 : 0)

Predzadnja prvenstvena tekma, ki se je odigrala na Rapidovem igrišču, je končala neodločno. Rezultat odgovarja prilično močem obeh moštev in je bil Železničar v 1. polčasu, Rapid pa v drugem polčasu v premoči. Na obeh straneh se je zastrelilo več zrelih situacij in je med drugim Rapid zastreljal 11 metrovko. Pri Železničarju je bila najboljša formacija krilaška vrsta, pri Rapidu pa ožja obramba. Dobra sta bila oba vratarja. Gole sta zabila za Železničar Pezdicek v 29. minuti prvega polčasa, za Rapid pa Hochstätter v 16. minuti drugega polčasa. Sodil je odlično g. Cimperman iz Ljubljane.

Prihodnjo nedeljo se odigra zadnja prvenstvena tekma med Mariborom in Svobodo.

V predtekni je Rapidova rezerva smagala nad rezervno Železničarjev z 2:1 (0:0). Sodil g. Bergant. S tem si je rezerva Rapida izvojevala naslov prvaka rezerv v Mariboru. Po tekmi je tajnik mariborskega medklubskega odbora LNP, g. Fischer, predal zmagovitemu moštvu prehodni pokal LNP. Na drugem mestu je rezerva Železničarjev, na tretjem mestu pa rezerva Maribora.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 19. aprila.

Hudo je potegnil danes april Ljubljancem. Ko so si dopoldne ogledovali nebo, so se že naprej veselili lepih popoldanskih uric, ki jih bodo prebili na izletih in na sprehodih. Dober del prebivalcev je že mahnil iz mestnega zidovja takej davč. Zmotili so se tako prvi kakor drugi. Zakaj nihče si ni natančneje ogledal koledarja, ker bi moral že naprej vedeti, da smo meseca aprila in da v aprilu ni nikomur zaupati, ne vremenu, ne razpoloženju, ne lepim padam in ne ljudem. April je že tak goljufiv mesec, najbolj goljufiv pa je v vremenu. Lepo solučno in jasno vreme je trajalo samo do opoldanskih ur, ko se je nebo nuncrat zoblacilo in na presenečenje Ljubljancem je bil v kratkem vili pravcati aprilski naliv. Deževalo je v prvih popoldanskih urah, okoli starih popoldne pa je že pošljalo solnce iz chakov, pa ne za dolgo. Zakaj kmalu je pričelo zopet deževati in počasaj je rosilo do večera. Pa recite, če ni to pravo aprilsko vreme. Samo da so bili izleti in pa pomladanska velja Ljubljancem pokvarjeni!

Ljubljana je drugače stala danes na dveh jantaskih frontah za ljubo zdravje. V dvorani Okrožnega urada so se nekateri borili proti jetiki, druga fronta pa je bila na magistratu, kjer so pobijali pravtako veliko zlo, namreč raka.

Precej razburljiv dogodek

se je pripetil v soboto zvečer v Rožni dolini. V Uršičevo gostilno na Cesti XV. štev 7, je prišla neka ženska, ki ji je postalo slabo. Povedala je, da je v zadnjem mesecu blagoslovljenega stanja. Ženski so se vile pene iz ust. Misleč, da gre za slučaj zastrupljenja, so ljudje poklicali reševalni avto, reševalci pa so odklonili sprejem bolnice, češ, da ni zato zdravniškega dovoljenja. Ženska je v nekaj minutah umrla. Ugotovili so pozneje, da je ženska umrla za kapijo in ne za zastrupljenjem, kakor so mnogi mislili. Ženska je 30-letna delavčeva žena Marija B., stanojoca na Cesti VIII. št. 31.

V holnišnici so danes pripeljali enega samnega ponesrečenca in še ta je prav majhen. Je 5-letni sin delavca. Zvonko Kresel z Dobrega Polja pri Ljubljani. Ta je davi padel v domači kuhinji in si zlomil desno nogo.

Ustanovitev odbora proti raku.

Dopoldne ob pol 11. se je vršil na magistratu ustanovni občni zbor krajevnega odbora društva proti raku. Ustanovni občni odbor je bil zelo dobro obiskan. Med drugimi so bili prisotni zastopnik banske uprave dr. Dolšak, zastopnik mestne občine dr. Zarnik, stolni župnik dr. Klinar in drugi.

Občni zbor je vodil dr. Zalokar. Očrnil je zgodovino jugoslovanskega društva proti raku, ki je bilo ustanovljeno pred dvema letoma, opisal splošne razmere in sirjenje bolezní raka in utemeljeval potrebo energične borbe proti tej strašni bolezni, ki muči množice. Ustanovitev krajevnega odbora je bila z odobravanjem sprejeta. Članarina je bila določena takele: podporni člani 12 Din letno, redni člani 36 Din letno, ustanovni člani 120 Din, dobrotniki 1000

Din in veliki dobrotniki 5000 Din enkratna. V častno predsedstvo odbora bodo naprošeni: ban dr. Marušič, knezoškof dr. Rožman, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva in primarij dr. Slajmer. V upravni odbor pa so bili izvoljeni: Za predsednika dr. Zalokar, za odbornike pa: dr. Birc, primarij dr. Blumauer, primarij dr. Tholera, docent dr. Košir, komisar dr. Miha Krek, direktor dr. Pirc, dr. Gorlovič, primarij dr. Černič, gđc. Vera Remec, dr. Leo Savnik in Filip Uratnik. V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni: dr. Dolšak, dr. Kraje in dr. Žužek.

Mariborska nedelja

Maribor, 19. aprila.

Dijaska mladina, včlanjena v Narodni odbraní, je imela včeraj v Narodnem domu svojo akademijo z uspešnimi glasbenimi, pevskimi in drugimi točkami. Priceditev idealne mladine je posejilo občinstvo v lepem številu in je izvajane sporedovne točke sprejelo s toplim priznanjem.

Pri Orliu pa so se poslavljali policijski nameščenecv od svojega čela nadsvetnika V. Keršovana, ki odhaja na svoje novo službeno mesto upravnika Ljubljanske policije. Toplo, občuteno so bile poslovljne besede, ki so jih ob slovesu spregovorili nadsvetniku V. Keršovnu policijski svetnik Puš, višji nadzornik Pavlotič, višji nadzornik Cajnko, nadalje gg. Jelen, Zlatič in Smodej. Ob tej priliki je predsednik Dru-

Brez posebnega obvestila.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da nas je naš nepozabni soprog, sin in brat, gospod

Tilen Levec

notar v Cerknici

danes ob pol 3 zjutraj zapustil po mukopolni bolezni v 46. letu svoje starosti, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek ob 17 iz mrtvašnice celjske javne bolnice na okoliško pokopališče.

Cerknica—Kozje—Gornji grad—Celje, dne 19. aprila 1931.

Zalujoči ostali:

Lina Levec roj. Druškovič, soproga. Anton Levec, dvorni svetnik v pokoju, oče. Marta Levec, sestra — in ostalo sorodstvo.

Družba „ILIRIJA“ Premog

Dunaška cesta št. 46 Drva

Telefon: 2820 Koks

Sladkosnedeži med živalmi

Različne so snovi, ki jih potrebujejo živa bitja, da ohranijo življenje v svojem telesu: voda, soli, vitamini, beljakovine, tošče in ogljikovi hidrati. V najrazličnejših oblikah prihajajo te snovi v telesa živih bitij. Prihajajo v obliki živalske in rastlinske hrane, v tekoči in trdi obliki in naposled tudi v taki, da bitju ne ugajajo ali pa mu ugajajo.

Človek deli vse v razrede in tako je tudi živa bitja razdelila po njihovi hrani. Dolgo časa že razlikujemo mesojedce, rastlinojede in take, ki uživajo oboje. Človek spada na vsak način v zadnji razred. Vse te tri velike skupine živih bitij najdemo v svoji hrani vse gori navedene kemične snovi. Kot podlago moramo vzeti seveda rastlino, zakaj brez rastlinskega življenja bi ne bilo tudi živalskega.

Če smatramo za mesojedce sploh vse živali, ki se hranijo od mesa drugih živali, potem se nam ta pojem silno razširi. Potem se seveda ne smemo omejit samo na divje zveri, roparske ptice, kače in krokodile, ampak tudi na zastopnike školjk, rib, polžev, črvov itd. Ravno tako je s pojmom »rastlinojede«. Tudi tu ne pridejo v poštev samo naše domače živali, ampak še cela vrsta drugih živali. Pa tudi mesojedce prisili včasih pomanjkanje mesne hrane, da se ogledajo za rastlinsko. Če naša lisica se ne more vedno nasititi s kokošmi in racami. Pa tudi fazani, prepelice, da celo poljske miši, čeprav se ji pri lovu nanje ni treba bati psov in ljudi, niso vedno na jedilnem listu. V takih slučajih se mora zadovoljiti pač z raznim sadjem in gozdnimi jagodami.

Ce pa ima žival na razpolago najrazličnejšo hrano, postane seveda izbirčna. Z drugo besedo, med živalmi naletimo na celo vrsto sladkosnedežev. V naslednjem bomo navedli nekaj primerov.

Kadar vdere kuna v golobnjak ali v kokošnjak, uprizori celo norijo in podavi vse, kar ji pride pod zobe. Požre pa le tu in tam kake koščke ali kak drug priboljšek. Na koncu pa se napije krvi tako, da je mnogokrat popolnoma omamljena. Nekateri učenjaki so mnenja, da je treba to staviti v zvezo z alkoholizmom, kar je dvomljivo.

Puma, ki živi v južnoameriških pragozdovih, se posebno rad spravi na jelena. Podere ga na tla, vendar ne požre celega, ampak odtrga le kos mesa iz oprsa in popije nekaj krvi. Sokol povzije od ujete ptice le nekaj malih koščkov, navadno le možgane. Sladkosnedež nagnjen živali se izpreminja po potrebah okusa in ima čisto fiziološko podlago. Vsakdo, ki redi kaj domačih živali, ve, kako so izbirčne in kako jih je lahko razvadi. Če bomo začeli psa hraniti z mesom, ne bo več maral krompirja in korenja. Kokoši si izbirajo med vrstami žita le one, ki jim najbolj ugajajo. Posebno sladkosnede so koze. Pri iskanju svoje hrane so silno izbirčne. Koza bo na paši le tu pa tam utrgala kako vejico. Da pride pri tem v poštev fiziološka potreba, nam dokazuje njeno mleko, in sicer količina in kakovost.

Tudi roparske zveri so zelo izbirčne v svoji hrani. Njihov jedilni list je zelo pester. Naš rjavi medved žre svinje, koze, ovce, včasih krave, jelene, dočim mu konjsko meso ne ugaja preveč. Znano je, kako silno rad ima med.

Praveci specialist, kar se tiče izbire hrane, pa je medved mravljičar. Njegova hrana sestoji izključno le iz termitov, raznih mravelj in ličink ter žuželk. Njegova postava je kaj smešna. Dolg je 2,25 metra, tehta pa do 40 kilogramov. Glava, v kateri tiče majhena oči, je spremenjena v dolg rilec in njena oblika prav dobro ustreza njegovemu načinu iskanja hrane. Na srednjih prstih ima močne kremple. S temi raztrga zgradbe termitov in nato s svojim, pol metra dolgim jezikom, poseže v notranjost. Jezik je lepiliv in nanj se prilepijo mravlje, nakar ga potegne v gobec. Če pomislimo, da se mu pri enem takem poskusu ne prilepi bogve kaj mravelj na jezik, potem si lahko predstavljamo, da ima precej dela, preden je sit.

Kako izobno so opremljene naše žolne za svojo posebno hrano, ki obstoji iz žuželk, skritih globoko v drevesnih deblih, nam dokazuje njihov kljun, jezik in rep. Kljuna ni nobena drevesna skorja pretrda. Jezik naše žolne je tak, da lahko opleta z njim okoli gla-

ve, ko išče žuželke, ki bi se prijele nanj.

Nekateri živalski sladkosnedeži, zlasti sesalci, se hranijo samo s toplokrvnimi živalmi. V ta razred spadajo roparske živali in velike kače. Drugi sesalci imajo najrajši žabe in ribe. Pa tudi med ptici imamo zastopnike, ki se hranijo z ribami, so pa seveda temu primerno opremljeni. Pelikan n. pr. ima pod spodnjim delom kljuna nekako vrečo, ki jo lahko pri-merjamo z ribjo mrežo.

Zanimivosti iz tehnike

Ali so plavajoča letališča otoki ali ladje?

Varni zračni promet preko Oceana bo mogoče šele tedaj, ko bodo po vsej vodni poti med evropsko in ameriško celino namestili cel niz plavajočih aerodromov, na katere se bodo lahko spuščala letala, da se preskrbe z gorivom. En tak plavajoči aerodrom že gradi med Ameriko in Bermudskimi otoki. Tehnična plat tega problema je že rešena, pojavila pa so se sedaj juridična vprašanja, namreč če se tak plavajoči aerodrom smatra za otok ali za ladjo. Če bodo smatrali tak plavajoči aerodrom za ladjo, bo podvržen pomorskemu zakonu, če pa ga bodo smatrali za otok, bo podvržen mednarodnim zakonom. Vzemimo slučaj, da bi kakšna evropska država smatrala plavajoča letališča, ki bodo zasidrana tudi v evropskih vodah, za nekaj sovražnega in jih razdeljala; proti kateri državi bo naperjeno to sovražno dejanje? Za »suho« Ameriko je prišlo v poštev še drugo vprašanje, namreč če se bo ameriški prohibicijski zakon raztegnil tudi na te plavajoče aerodrome. Graditelj prvega takega pomorskega zračnega oporišča predvideva na teh letališčih bare in sploh »mokra« zabavišča. So pa še druga vprašanja. Ali bo n. pr. pobegli zločinci uživali na letališču zaščito eksteritorialitete ali pa se bodo morda prebivalci teh modernih otokov smatrali za po-jebno državo in izdajali svoje postave itd. Kar se tiče zdravega človeškega razuma, se mu zde vsa ta vprašanja dlakocepjenje; toda glede juridičnega stališča pa nastane vse polno nerešnih vprašanj, katere bo treba v teku časa rešiti.

Število zasebnih letal narašča

Prva uporabljiva letala na svetu so bila dela zasebne inicijative. Spočetka je izgledalo, da se bo letalstvo razvijalo v pravcu privatnega letalstva kot neka vrsta novega sporta. Ko pa so vlade uvidele, da se je ta sport že toliko razvil, da je bila v zraku dosežena neka varnost, so začele letala uporabljati v vojaške namene. Pred svetovno vojno je privatna inicijativa prenehala, vsa letala so se predelavala v vojaške namene. Kmalu po vojni pa so se že našli zasebniki, ki so kupovali letala za lastno uporabo, začeli so se osvajati klubi lastnikov privatnih letal, število zasebnih letal je raslo in še vedno raste. Če bo rastlo še naprej v istem tempu, kakor sedaj, potem bo že leta 1936 na svetu poldrugi milijon zasebnih letal. Zasebno letalstvo je torej na poti, da si osvoji letalstvo in da daleko nadkrili število vojaških letal.

Najrentabilnejši predor sveta.

Kot najrentabilnejši predor, ki se je kmalu po zgraditvi izplačal in preplačal, lahko smatramo predor, ki je bil pred kratkim zgrajen v bližini Manille na Filipinih. Pri vrtanju so delavci našli na zlato žilo, ki bo vrgla precej milijonov dolarjev. Sploh se nahaja na Filipinih mnogo zlate in srebrne rude, tako da se je Američanom že davno izplačalo onih 20 milijonov dolarjev, katere so Špancem plačali kot odkupnino za ta otok.

Potnik je vstopil v majhen hotel.

»Koliko računate vso oskrbo za en teden?«
»Hm, ne vem natančno.«
»Čudno. Ali ne poznate niti lastnih cen?«
»Veste, do sedaj še nihče ni ostal tu cel teden.«

»Ali ima tudi vaša žena vedno zadnjo besedo, če se prepirlata?«
»Kaj še! Vedno jo imam jaz!«
»Čudno! Kaj pa ji vendar rečete?«
»Oprostite!«

»No Peter, saj si vedno želel, da bi prišel k mornarici, sedaj pa nisi zadovoljen.«
»Kako naj neki bom! Rad bi šel k mornarici, da bi videl kaj sveta. Sedaj pa so me vlaknili k podmornicam.«

»Kako, vi spite, medtem, ko nam slavni skla datelj svira lasten umotvor?«
»Boljšega komplimenta bi mu ne mogel napraviti.«
»Kako to?«
»Naslov komada, ki ga igra, je »Uspavanka.«

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinarjev

Letalo za prevoz pohištva. Mnogi so se danes mnenja, da je mogoče z letalom prevažati samo ljudi ali pa kvečjemu še pisma. Prav malo ljudi pa ve, da je mogoče danes prevažati po zraku tudi že velike in težke tovore. Teža tovorov je sicer še omejena in prav težkih tovorov še ni mogoče prevažati. Tako je znana fabrika za letala »Junkers« Dessau izdelala letalo, ki vzame lahko seboj 1000 kg tovora, te tovore pa prenese v 9 in pol urah lahko 1500 km daleč. V prostoru za tovore je n. pr. dovolj prostora za mal avtomobil; lahko pa tudi prepelje pohištvo za precej veliko stanovanje.

Najnovejši „Sachs“

motorji, dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, posa mezni deli, pneumatika. Ceniki franko. Najnižje cene.

„TRIBUNA“ F. B. L.

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Špecerijsko in kolonijalno blago.
umetna gnojila, cement itd. itd.
dobavlja
Gospodarsko zveza v Ljubljani

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva 10) TELEFON ŠTEV.: 2057, 2470, 2979

Vloge nad 500.000.000.- PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Sibenik, Kapital in rezerva nad 15.000.000.- Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Dvaset tisoč milj pod morjem

spisal

JULES VERNE.

43

»Kako hitro mine na kopnem čas!« je vzdihnil Konzulent.

Obrnili smo se in korakali skozi gozd nazaj.

Med potjo smo se založili še z raznovrstno drugo zelenjavo in sadeži. Spravili smo se na palmino zelje in v to svrhu splezali na drevesa, da potrgamo mlado listje in brstje. Nabirali smo tudi fižola in izkopavali sijajen krompir, ki je znan po imenu Yamsovih korenin. Bogato preskrbljeni smo dospeli do našega čolna. Ned Land pa še vedno ni bil zadovoljen. Ko smo se že hoteli vkrcati, je zapazil več 25 do 30 čevljev visokih palm. Bile so takozvane sašo-palme, ki so najbolj koristno drevo vsega malajskega otočja. Ta palma raste sama, ne da bi jo bilo treba saditi ali se kakorkoliže zanjo prizadevati, enako kakor na primer murva. Ned Land je vedel, kako je treba s tem drevesom postopati. Prijel je za sekiro, krepko zamahnil po deblu in podrl tri palme, kojih zrelost je bilo spoznati na belem prahu, ki je ležal na listih. Od vsakega debla je odrezal palec debel pas skorje. Skorja je bila odnotraj preprežena od dolgih vlaken, ki so tvorila gosto vozlatno mrežo, katero je držala skupaj neke vrste gumijasta moka. Ta moka je takozvani sašo, ki tvori poglavitno hrano prebivalstva Melanezijske. Ned Land je skorjo natovoril v čoln, da pozneje odtrga moko, jo izčisti in preseje ter posuši. Ko smo to delo dokončali, smo ob 5 popoldne odrinili od obali otoka ter po preteku pol ure priveslali do »Nautilusa«.

Na »Nautilusu« ni bilo žive duše. Ko smo svoj provijant spravili na krov, sem se podal v svojo kabino. Tam sem našel mizo, pokrito za večerjo. Ko me je bil Stewart poslužil, sem pojedel in se spravil v posteljo, kajti bil sem zelo utrujen.

Drugače dne, 6. januarja, sem se podal zopet na palubo ploščadi. Niti je bilo opaziti kakšnega znaka življenja na ladji niti se je čul najrahljši zvok iz trupa samega. Zdelo se je, kakor da je vsa posadka podmornice izumrla. Čoln je bil ostal v vodi ob boku »Nautilusovega« trupa, kakor smo ga bili večeraj pustili.

Spričo tega smo sklenili, da se vrnemo na otok. Ned Land je upal, da nam bo danes lovška sreča milejša in je predlagal, da preiščemo drug del gozda. Ko je solnce vzhlo, smo odrinili od podmornice in bili kmalu na obali. Ko smo se izkrcali, smo sledili Ned Landu, zanašajoč se na njegov lovski instinkt.

Ned Land je korakal ob obali v zahodni smeri. Potem smo pregazili nekaj potokov in končno dospeli na visoko planoto, obrobjeno od krasnih gozdov. Videli smo nekaj vodomeci, ki so leteli preko reke, ne da bi prišli tako blizu ali sedli, da bi jih mogli ustreliti. Iz njihove previdnosti sem sklepal, da človeka poznajo in da mora torej otok biti obljuden ali pa vsaj od ljudi obiskan. Potem ko smo prešli velik travnik, smo dospeli do goščave, v kateri je bilo, zlobudralo, hreščalo, cvrčalo in frčalo brez števila ptic.

»Sami tiči,« je pripomnil Konzulent.

»Samo da so užitni,« je dejal harpunir.

»Žal da niso,« je odvrnil Konzulent, »kajti, kar vidim jaz, so zaenkrat same papige.«

»Dragi prijatelji,« je dejal Ned, »ljudem, ki nimajo

na razpolago kaj drugega, je papiga prav tako dobrodošla kot fazan!«

»K čemur bi pripomnil samo to,« sem se oglašil jaz, »da je papiga, ako je prav spečena in začinjena, zelo dobra jed.«

V resnici so telovadile v gošči cele jate papig, ki so skakale od veje do veje in nujale našim očem izvanredno zabaven pogled. Beli kakadui so jezno hreščali, jarko-rdeči lori so kričali ko obsedeni, pa-puasi, kojih perje kaže najfiniješne azurne otenke, pa so čebrijale frfotali okoli. Ko smo se skozi to goščo prerili, smo prišli na planjavo, obraslo z raznim grmičevjem. Tu smo videli zleteti v zrak več prekrasnih ptic, ki so zaradi lege svojih dolgih peres bile primorane, da letijo proti vetru. Njihov valoviti let, eleganca lokov, ki so jih v zraku opisovali in igra njihovih pestrih barv je očarovala oko. Ni mi bilo težko jih razpoznati.

»Rajske tice!« sem vzkliknil.

»Spada k vranam, razred clystomor,« je dodal moj sluga.

»Jaz bi samo rad vedel, ali se jih splača ustreliti,« je vprašal Ned Land.

»Zakaj pa ne,« sem odgovoril; »četudi bi ne bile užitne, zanimive so na vsak način.«

»Bom poizkusil, gospod profesor,« je dejal Kanadec, »čeprav sem bolj vajen harpune nego puške.«

Malajci, ki rajske ptice prodajajo Kitajcem in imajo veliko trgovino zn jo, jo lovijo na različne načine. Največkrat napravijo zanjke v vrhovih dreves, na katerih tice najrajši bivajo ali pa jih lovijo na lim. Celo izvirne zastrupljajo, kamor jih dajo ptica pit. Ned Land je skušal tico ustreliti v letu, kar pa se mu ni posrečilo. Potem ko je zastoj izstrelil del municije, je vrgel puško zopet čez rame in korakali smo dalje.

Ljudska knjižnica: Iz zahodnjaške Jugoslavije, knjižnice v Ljubljani: 29. zvezek: 8. vinskih; IZPOD GOLICE: 30. Din. vez. 42 Din. — 30. zvezek: Srebrnec: 31. Din. vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle: IZJUBILENI SVET (The Lost World). Roman (s slikami): 24 Din. vez. 22 Din. — 32. zvezek: Reimich: ZAGONIŠNI ZVOZOKI. — Slavica: NA SINAI: 30 Din. vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges: NA POMOC: 30 Din. vez. 42 Din. — 35. zvezek: Brackel: CHIRUKNI OTOK: 28 Din. vez. 40 Din.